

Perusturvan toimialan talousarvion toteutuminen tammi-elokuu 2020 ja lisämäärärahaesitys

PETUR 28.10.2020 § 72
508/02.02.00/2020

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että talousarvion seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakuntia ja hallitusta on informoitava vähintään ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen jälkeen sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Vuoden 2020 talousarvio on valtuustoon nähden sitova vastuualueitasolla (netto). Investoinnit ovat sitovia kohteittain. Määrärahat on budjetoitu nettoperiaatteella ja ne ovat sitovia nettomääräisinä.

Merkittäville (yli 50 000 euron) sitovan tason ylityksille on hankittava valtuuston hyväksyminen. Hyväksyminen on hankittava ennen ylityksen muodostumista ja aina ao. tilivuoden aikana.

Kaupunginvaltuuston 9.12.2019 § 84 hyväksymän perusturvan toimialan talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat ovat 70,2 milj. euroa ja toimintatuottoihin 8,8 milj. euroa ja toimintakate on 61,3 milj. euroa.

Kuntouttavaan työtoiminnan tuottaminen on 1.4.2020 alkaen siirtynyt sosiaalityön vastuualueelta keskushallinnon elinvoimayksikön työllistämispalveluihin. Kaupunginvaltuuston 30.3.2020 § 5 päätöksellä on sosiaalityön vastuualueen kustannuspaikan 33432 käyttämättömät määrärahat 150 400 euroa (netto) siirretty työllisyyspalveluiden kustannuspaikalle.

Kaupunginvaltuuston 7.9.2020 § 41 päätöksen mukaan keskitetty palkankorotusvaraus 0,51 % on kohdennettu henkilöstökuluihin perusturvan toimialan vastuualueille seuraavasti:

Hallinto	1 900 €
Terveyspalvelut	52 100 €
Sosiaalityö	7 300 €
Arjen tuki	76 500 €
Perusturva yhteensä	137 800 €

Lisäksi em. päätöksellä on henkilöstön siirtymisestä toimintoihin, joilla oli koronasta johtuen resurssipula, kohdennettu palkkavarauksia vastuualueille. Perusturvan hallinnon henkilöstökuluihin on lisätty 338 300 euroa ja arjen tuen henkilöstökuluista vähennetty 124 500 euroa. Määrärahasiirtojen jälkeen perusturvan toimialan toimintakate on 61,5 milj. euroa.

Perusturvan hallinnon toimintatuottojen toteutuma on 0,0 % ja toimintakulujen 142,8 % toimintakate on 143,2 % talousarviosta.

Perusturvan hallintoon sisältyvät toimialan hallinnon ja perusturvan atk:n kustannuspaikat sekä alkuvuodesta 2020 avatut koronakustannusten kustannuspaikat, jolle kirjataan mm. muilta toimialoilta/vastuualueilta perusturvaan siirtyneen henkilöstön palkka- ym. henkilöstökustannukset ja koronapandemiaa varten hankitut suojarusteet sekä tarvikkeet.

Perusturvan käytössä olevien ict-ohjelmistojen käyttö- ja ylläpitomaksut maksetaan keskitetysti hallinnon atk-kustannuspaikalta. Ict-ostopalvelujen määrärahat tulevat ylittymään noin 20 000 euroa. Ylitys johtuu MediMobiilin ja Sagan käyttöönottokustannuksista, sosiaalihuollon Kanta-arkistoinnin kustannuksista sekä käyttö- ja ylläpito-kustannusten korotuksista.

Koronakustannuksiin ei talousarvion laatimisen yhteydessä ole varauduttu ja niitä arvioidaan toteutuvan noin 1 700 000 euroa.

Huomioiden kaupunginvaltuuston syyskuussa tekemä vuoden 2020 talousarviomuutospäätös, perusturvan hallinnon talousarvioon varatut määrärahat ylittyvät 1 400 000 euroa.

Terveyspalvelujen vastualueen toimintatuottojen toteutuma on 59,7 % ja toimintakulujen 66,8 %, toimintakate 67,3 % talousarviosta. Koronaepidemiasta johtuen asiakasmaksutuottoja kertyy noin 100 000 euroa vähemmän kuin talousarvioon on arvioitu.

Terveyspalveluiden johto- ja yleisten palvelujen talousarvioon sisältyvät terveyspalveluiden hallinto ja toimistopalvelut, terveyden edistäminen ja hoitotyön kehittäminen sekä tukipalvelut, mm. sairaanhoidopiiriltä ostettavat röntgenpalvelut ja Fimlab Oy:ltä ostettavat laboratoriopalvelut. Laboratorio- ja röntgenpalvelujen ostojen säästö on noin 200 000 euroa. Johto- ja yleisten palvelujen toimintakate on 58,9 % talousarviosta.

Avohoitopalveluiden (lääkäreiden ja hoitajien vastaanotot, ilmaisjakelutuotteet sekä fysioterapia ja lääkinällinen kuntoutus) toimintakate on 73,8 % talousarviosta, talousarvioon varattujen määrärahojen ennakoitaan ylittävän noin 400 000 eurolla. Koronaepidemian vuoksi on perustettu erillinen epidemiovastuu, johon on varattu henkilöstöresursseja ja testausmateriaalia. Lääkärityötä lyhytaikaisesti sijaisuuksiin ja viikonloppupäivystyksiin on jouduttu hankkimaan ostopalveluna. Diabeteksen seurantavälineiden (Libre) lisääntyvästä käytöstä johtuen ilmaisjakelutuotteisiin talousarvioon varatut määrärahat ylittyvät. Fysioterapian ja lääkinällisen kuntoutuksen määrärahat mahdollisesti alittuvat 74 000 euroa.

Terveyskeskussairaalan toimintakate on 70,5 % talousarviosta ja talousarvion määrärahojen ennakoitaan ylittävän noin 100 000 euroa. Koronavarautumiseen liittyen sairaalaan on perustettu erillisiä infektio- ja henkilöstö- sekä materiaali- resursseja on varattu infektiohoitoon.

Suun terveydenhuollon toimintakate on 64,5 % talousarviosta, joten talousarvioon varatut määrärahat tulevat riittämään.

Mielenterveys- ja päihdeklinikan toimintakate on 65,6 % talousarviosta. Lääkäri työvoimaa (psykiatri) on hankittu ostopalveluna, mutta vastaavasti henkilöstökulujen toteutuma on vain 51,8 %. Mielenterveyspalvelujen tukitoimien ostopalvelujen ja päihdepalvelujen laitostuntoutuksen määrärahat tulevat ylittymään yhteensä noin 100 000 euroa. Mielenterveys- ja päihdeklinikan määrärahojen alituksella kuitenkin pystytään mahdollinen ylitys kattamaan.

Erikoissairaanhoidon varattuun määrärahaan 22,9 milj. euroa sisältyvät erikoissairaanhoidon ostopalvelut Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä tai sen kautta ostettavat palvelut sekä muilta palveluntuottajilta suoraan ostettavat palvelut, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin järjestämisvastuulla oleva sairaankuljetus ja ensihoito sekä lakkautettujen kuntayhtymien eläkevastuista aiheutuvat kustannukset. Toimintakate on 66,4 % talousarviosta. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin laskutus toteutuu kuukausittain vakiomaksuilla, palvelujen käyttö vaikuttaa kunnan tulevan vuoden laskutukseen. Lakkautettujen kuntayhtymien eläkevastuista aiheutuvia kustannuksia ei vielä sisälly toteutumaan. Erikoissairaanhoidon varatut määrärahat tulevat todennäköisesti riittämään.

Keskitetyn palkankorotusvarauksen kohdentamisen jälkeen terveyspalvelujen vastuualueen talousarvioon varatut määrärahat ylittyvät 274 000 euroa.

Sosiaalityön vastualueen toimintatuottojen toteutuma on 74,9 % ja toimintakulujen 91,9 % toimintakate on 93,2 % talousarviosta.

Aikuis- ja perhesosiaalityön toimintakate on 67,8 % ja talousarvioon varatut määrärahat tulevat riittämään.

Elokuun toteutuman mukaan lastensuojelun talousarvion määrärahat ovat jo ylittyneet ja toteutuma 108,6 % talousarviosta. Lastensuojelun sijoitusten määrä on kasvanut merkittävästi ja niistä iso osa kohdentuu vaativaan ja kalliiseen laitoshoidon. Laitoshoidon, perhekuntoutuksen ja jälkihuollon talousarvion määrärahojen arvioidaan ylittävän noin 1 600 000 euroa.

Perhetyöhön talousarvioon varatut määrärahat näyttäisivät riittävän, toimintakate 65,8 % talousarviosta.

Etuuskäsittelyn toimintakate on 53,1 % talousarviosta ja määrärahojen arvioidaan alittuvan noin 25 000 euroa. Lastenvalvojan palvelujen määrärahat tulevat riittämään, toimintakate 68,7 % talousarviosta. Sosiaalipäivystyksen laskutus tapahtuu vasta vuoden 2020 loppupuolella ja talousarvioon varattu määräraha tulee riittämään.

Kotouttamisen tulosalueen toteutumasta puuttuu Ely-keskuksen

maksamia korvauksia ja tulosalueelta arvioidaan tulevan säästöä 75 000 euroa.

Keskitetyn palkankorotusvarauksen kohdentamisen jälkeen sosiaalityön vastuualueen talousarvioon varatut määrärahat ylittyvät 1 500 000 euroa.

Arjen tuen vastuualueen toimintatuottojen toteutuma on 65,8 % ja toimintakulujen 70,3 %, toimintakate 71,7 % talousarviosta.

Johto- ja yleisten palvelujen sekä varahenkilöstön toimintakate on 69,0 % talousarviosta. Henkilöstön sijaisuuksiin varatut määrärahat sekä turvallisuuspalveluihin varatut määrärahat tulevat ylittymään noin 40 000 euroa.

Asiakkuuksien hallinnan (vammais-, mielenterveys- ja vanhusasiakaiden palvelukoordinaatio, vammaispalvelun kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu sekä muut tukitoimet ja avustukset) talousarvioon varatut määrärahat tulevat myös riittämään, toimintakate 65,0 % talousarviosta.

Omaishoidon tuen määrärahat tulevat ylittymään noin 84 000 euroa, toimintakate 72,6 % talousarviosta.

Ostopalvelujen toimintakate on 83,3 % talousarviosta. Vammaispalvelun laitoshoidon määrärahojen ylitys on elokuun toteutuman mukaan 161 400 euroa ja vammaisten sekä päihdepalvelujen asumispalvelujen ostoihin on myös ennakoitavissa määrärahojen ylitystä. Vanhusten kotihoidon ja asumispalvelujen ostojen määrärahat ovat elokuun toteutumassa ylittyneet noin 50 000 euroa. Kaiken kaikkiaan ostopalvelujen talousarvioon varattujen määrärahojen ennakoidaan ylittävän yhteensä 1 072 000 euroa.

Palvelutuotannossa laitoshoidon ja palveluasumisen toimintakate tammi-elokuun ajalta on 71,5 % talousarviosta. Henkilöstökuluihin sekä turvallisuus- ja ict-palveluihin varatut määrärahat ylittyvät 151 600 euroa.

Toimintakyvyn tuen osalta toimintakate on 63,7 % talousarviosta. Määrärahat alittuvat vammaispalvelun ja kehitysvammaispalvelun kuntoutusohjauksen, Mintaken sekä Keva tukiasumisen osalta yhteensä noin 100 000 euroa.

Kotihoidon toimintakate on 66,6 % ja talousarvioon varatut määrärahat näyttäisivät riittävän.

Keskitetyn palkkavarauksen ja koronasta aiheutuvien palkkavarausten kohdentamisen jälkeen arjen tuen vastuualueen talousarvioon varatut määrärahat ylittyvät 1 300 000 euroa.

Perusturvan toimialan toimintatuottojen toteutuma on 64,4 % ja toimintakulujen 70,7 %, toimintakate 71,6 % talousarviosta.

Perusturvan toimialan vuoden 2020 talousarvioon varatut määrärahat ylittyvät seuraavasti:

Perusturvan hallinto	1 400 000 euroa
Terveyspalvelut	274 000 euroa
Sosiaalityö	1 500 000 euroa
Arjen tuki	1 300 000 euroa
Yhteensä	4 474 000 euroa

Esityslistan liitteenä on talousarvion toteutumisvertailuraportti ajalta 1.1. – 31.8.2020 tulosalueittain.

Päätösehdotus

Perusturvalautakunta merkitsee perusturvan toimialan talousarviomäärärahojen toteutumisen tammi-elokuulta 2020 tiedoksi ja perusturvalautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se myöntää perusturvan toimialalle lisämäärärahan 4 474 000 euroa vastuualueittain seuraavasti:

Perusturvan hallinto	1 400 000 euroa
Terveyspalvelut	274 000 euroa
Sosiaalityö	1 500 000 euroa
Arjen tuki	1 300 000 euroa

Valmistelija Perusturvajohtaja Saara Kuusela, puh. 040 579 4573

Esittelijä Perusturvajohtaja Saara Kuusela, puh. 040 579 4573

Päätös Hyväksyttiin.
